

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3089

Vragen van het lid **Alkaya** (SP) aan de Minister van Financiën over *mkb's die sluiten vanwege hoge toezichtkosten* (ingezonden 8 mei 2020).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Financiën) (ontvangen 9 juni 2020).

Vraag 1

Wat vindt u ervan dat er mkb-bedrijven zijn, in dit geval cryptomuntbedrijven, die sluiten met als reden de hoge toezichtkosten die De Nederlandsche Bank (DNB) aan deze sector rekent?¹

Antwoord 1

Laat het duidelijk zijn dat mijn streven is dat zoveel mogelijk partijen actief blijven op de markt, ook na implementatie van de herziene vierde anti-witwasrichtlijn. Het is echter wel belangrijk dat ook op deze sector toezicht wordt gehouden. Crypto's gaan gepaard met een hoge mate van anonimiteit en maken het mogelijk om anoniem transacties uit te voeren. Hierdoor is het gemakkelijk om crypto's te misbruiken voor criminele doeleinden, zoals het witwassen van crimineel verkregen inkomsten. Om deze risico's te mitigeren, is wetgeving en toezicht noodzakelijk. Met de implementatie van de gewijzigde vierde anti-witwasrichtlijn is hiervoor de wettelijke basis gelegd. De naleving van de wetgeving en het toezicht brengen kosten met zich mee. DNB heeft de toezichtkosten voor dit toezicht geraamd op € 1,7 miljoen voor 2020. Deze kosten worden, zoals bepaald in de Wet bekostiging financieel toezicht 2019 (Wbft), verdeeld onder de geregistreerde bedrijven, zoals dat ook gebeurt bij andere ondernemingen die onder toezicht staan van DNB.

Vraag 2

Klopt het dat de toezichtkosten voor bedrijven in de cryptosector hoger zijn dan voor creditcardbedrijven?

Antwoord 2

De gevraagde vergelijking is niet eenvoudig te maken. In de ZBO-begroting van DNB is een bedrag begroot voor toezicht op «casino's, cc en sanctiewet» waaronder, onder andere, creditcardmaatschappijen worden geschaard. Dit is echter niet het totaal aan kosten dat wordt gemaakt voor het toezicht op

¹ Bitcoin Magazine, 5 mei 2020 (<https://bitcoinmagazine.nl/2020/05/bitcoin-bedrijf-bitkassa-cryptowet/>)

creditcardmaatschappijen. Creditcardmaatschappijen hebben geen afzonderlijke vergunning- of registratieplicht op grond van de Wft of de Wwft. Wel is het zo dat de meeste creditcardmaatschappijen die actief zijn in Nederland onder toezicht staan van DNB als onderdeel van een bank of betaalinstantie. De kosten die worden gemaakt voor het toezicht op deze creditcardmaatschappijen worden via die toezichtcategorieën doorbelast aan deze instellingen en zijn daarmee dus opgenomen in het bedrag dat is begroot voor die specifieke categorieën. Het bedrag begroot onder de categorie «casino's, cc en sanctiewet» ziet op ondernemingen, waaronder creditcardmaatschappijen, die geen onderdeel uitmaken van een reeds onder de Wft vallende financiële instelling en geen bijkantoor zijn van een buitenlandse moeder.

Vraag 3

Deelt u de mening dat dit sluiten van mkb-bedrijven ongewenst is in het licht van onze met algemene stemmen aangenomen motie waarmee de Kamer uitsprekt dat de «implementatiewet niet mag leiden tot gevaar voor kleine ondernemers noch tot verdringing van kleine ondernemingen vanwege te hoge administratieve lasten»?²

Antwoord 3

Zoals ik in mijn antwoord op vraag 1 heb toegelicht, is het noodzakelijk om ook cryptodienstverleners te reguleren om witwassen en financiering van terrorisme te voorkomen. Gevolg hiervan is dat zij beleid, procedures en maatregelen moeten hebben om misbruik van hun dienstverlening te voorkomen en dat zij cliëntenonderzoek moeten verrichten en ongebruikelijke transacties moeten melden. Deze basis is cruciaal om als poortwachter te kunnen functioneren. De Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) houdt rekening met kleinere partijen. De maatregelen zijn risico-gebaseerd en moeten in proportie zijn met de grootte van de instelling.

Vraag 4

Deelt u de mening dat we innovatie en competitiviteit bij het mkb juist moeten bevorderen en niet in de kiem smoren zoals nu het geval lijkt te zijn?

Antwoord 4

Ik vind dat we innovatie moeten bevorderen en de kansen hiervan moeten aangrijpen, maar ook de grootste risico's moeten mitigeren. Dit geldt voor alle partijen die financiële innovaties ontwikkelen, groot of klein. Zoals ik in de antwoorden op vragen 1 en 3 heb aangegeven, kennen crypto's risico's voor crimineel misbruik en is regulering daarom noodzakelijk, maar houdt deze regelgeving rekening met kleinere partijen.

Vraag 5

Wat vindt u ervan dat DNB aangeeft dat de toezichtkosten in 2021 mogelijk nog hoger kunnen zijn?³ Wat verwacht u dat de effecten van een naslag zullen zijn voor de dan nog niet gesloten cryptodienstverleners?

Antwoord 5

Omdat bij het vaststellen van de tarieven voor het doorlopend toezicht voor cryptobedrijven in 2020 nog onzeker is hoeveel partijen daadwerkelijk gedurende dit jaar onder het toezicht vallen, moet hiervoor een schatting gemaakt worden. Gekozen is om relatief hoog in te zetten binnen de bandbreedte waar rekening mee gehouden wordt. Dit houdt verband met het feit dat bij gebrek aan omzetcijfers in 2020 aan cryptobedrijven alleen een basisbedrag in rekening gebracht kan worden. Hoe hoger het aantal partijen waarmee rekening wordt gehouden, hoe lager het basisbedrag. Wanneer er minder partijen in 2020 zich laten registreren, kan dit echter tot gevolg hebben dat er in 2020 te weinig door DNB wordt opgehaald. Volgens de reguliere systematiek wordt dit in het volgende jaar verrekend. In het volgende jaar zijn wel omzetcijfers bekend en kunnen de kosten, inclusief een

² Kamerstuk 35 245, nr. 15

³ DNB, 4 mei 2020 (<https://www.dnb.nl/nieuws/dnb-nieuwsbrieven/nieuwsbrief-cryptodienstverleners/nieuwsbrief-aanbieders-van-cryptodiensten-mei-2020/dnb388459.jsp>)

mogelijk tekort uit 2020, aan de hand van omzet proportioneel over de verschillende partijen worden verdeeld. Het basisbedrag zal veranderen en, naargelang de samenstelling van de partijen verandert, mogelijk lager worden. Ik vind dit juist in het belang van de kleine partijen verdedigbaar, mede omdat grote partijen in 2020 relatief profiteren van het feit dat alleen het basisbedrag in rekening wordt gebracht.

Vraag 6

Wat gaat u doen om deze last voor het mkb te verlichten en te voorkomen dat er monopolievorming optreedt of dat deze sector uit Nederland gejaagd wordt?

Antwoord 6

Zoals aangegeven in antwoord op vraag 1 houdt de Wwft in de opgelegde regels rekening met de omvang van de instellingen. Daarnaast heb ik in antwoord op vraag 5 aangegeven dat vanaf 2021 de toezichtkosten aan de hand van omzet verdeeld worden. Daarmee zullen kleinere partijen minder gaan bijdragen aan de toezichtkosten.

Overigens merk ik op dat de Wwft voorschrijft dat ieder bedrijf dat in Nederland omwisseldiensten met virtuele valuta of bewaarportemonnees aanbiedt, zich moet registreren bij DNB. Dit geldt ook in geval de partij in een ander land is gevestigd. Aan ieder bedrijf dat geregistreerd is, worden toezichtkosten in rekening gebracht.

Vraag 7

Welke mogelijkheden ziet u om deze toezichtkosten anders te laten neerslaan, bijvoorbeeld met een verplaatsing richting het grootbedrijf in de financiële sector en de meer succesvolle (crypto)technologiebedrijven met hoge winstmarges?

Antwoord 7

Zoals in antwoord op vraag 5 aangegeven, zullen de kosten vanaf 2021 naar omzet verdeeld worden. In 2020 is dit niet mogelijk omdat onbekend is wie onder het toezicht zullen vallen en wat hun omzetcijfers zijn. Wel is rekening gehouden met kleine partijen door bij het vaststellen van de tarieven binnen de bandbreedte uit te gaan van een relatief hoog aantal registraties.

Vraag 8

Deelt u de mening dat een vervroegde evaluatie noodzakelijk is?

Antwoord 8

Zoals eerder aangegeven worden de kosten in 2021 meer naar draagkracht in rekening gebracht. Als de evaluatie naar voren wordt gehaald terwijl deze werkzaamheden nog bezig zijn, kan dit een vertekend beeld geven van de situatie aangezien mogelijke aanpassingen nog niet van kracht zijn.